

Instuderingsfrågor

Konkurrerande civilisationer: Medeltiden

Isak Hammar

Vad utmärkte folkvandringstidens riken? Ge exempel på vad som kunde ligga bakom sådana "vandringar".

Redogör för det frankiska rikets utveckling från ca 500 till 800.

Vilka var:

- a. Visigoterna?
- b. Ostrogoterna?
- c. Langobarderna?

Redogör för det bysantinska väldets utveckling efter västroms fall fram till högmedeltiden, religiöst, kulturellt och politiskt.

Beskriv islams expansion under 600 och 700-talen. Vilka faktorer var avgörande och vilka konsekvenser fick expansionen?

Lyft fram och diskutera både skillnader och likheter mellan antiken och medeltiden (politisk, kulturell och religiös utveckling). Hur kunde "arvet efter Rom" användas och aktualiseras under medeltiden?

Redogör för det Tysk-romerska rikets utveckling från 900-talet. Vilka konflikter uppstod mellan kejsare och påve?

Vad var utmärkande drag för Karl den Stores rike? Hur och varför sammanföll riket efter hans död?

Vilka orsaker låg bakom korstågen? Vilka blev konsekvenserna?

Sammanfatta det fenomen som vi brukar kalla "Vikingatåg". Var utgick de ifrån och i vilka riktningar?

Beskriv den politiska utvecklingen på de Brittiska öarna mellan ca 600-1300.

Jämför medeltiden i Norden och i övriga Europa politiskt. Vilka likheter och skillnader finns?

Hur växte de nordiska kungamakterna fram och vilken roll spelade kyrkan i utvecklingen?

Diskutera kvinnans roll under medeltiden. Finns likheter eller skillnader med kvinnans position under antiken? Hur försämrades kvinnans roll under högmedeltiden?

Beskriv handelns utveckling under medeltiden. Vilka varor handlade man med och vilka huvudsakliga handelsförbindelser kan man peka på?

Redogör för förhållandet mellan stad och landsbygd under tidig medeltid och fram till högmedeltid. Vad utmärkte staden och byn?

McKay och Harrison ser olika på begreppet feodalism. Försök sammanfatta deras ståndpunkter. Förklara begreppen ruralisering, regionalisering och territorialisering. Vad innebar den medeltida urbaniseringen och när inträffade den?

Uppmärksamma den demografiska situationen under tidig medeltid. Hur är frågan om demografi kopplad till jordbrukets utveckling?

Sammanfatta och diskutera den grundläggande samhällsindelningen i bedjare, krigare och arbetare. Vad utmärkte respektive grupp? Kommentera även borgarnas roll i systemet.

Vad var utmärkande för hantverket under medeltiden?

Diskutera på vilket sätt medeltidsmänniskan var en kollektiv individ.

Hur var de sociala förhållandena för "vanligt folk" under medeltiden? Diskutera och ge exempel från olika grupper i samhället.

Redogör för judarnas situation under medeltiden och för antisemitismens utveckling.

Redogör för uppkomsten av klosterväsendet. Vilka munk- och nunneordnar fanns och hur skiljde de sig sinsemellan?

Vad innebar kyrkoreformerna under högmedeltiden? Vilka maktanspråk hade kyrkan?

Vad innebar den karolingiska renässansen?

Vad innebar skolastiken och vilka företrädare hade den? Vilka andra intellektuella strömningar kan man peka på under högmedeltiden?

Ge en kort sammanfattning över universitetens uppkomst.